

CESTA USD AŽ NA VRCHOL

Americký dolár má dnes v medzinárodnom obchode najdominantnejšie postavenie spomedzi všetkých svetových mien (45% medzinárodného obchodu prebieha v USD). Centrálné banky jednotlivých štátov považujú Americký dolár ako najbezpečnejšiu formu rezerv hneď popri zlatu. Viaceré krajiny fixujú výmenné kurzy svojich mien ku USD, kvôli dôvere a stabilite akú Americký dolár vzbudzuje. V našom článku sa teda pozrieme na viac ako 200 ročnú cestu tejto meny a ako sa jej podarilo dostať na vrchol.

Vznik

Počas obdobia samostatne fungujúcich britských kolónii na území dnešných Spojených štátov, mala každá kolónia právo využívať svoju autonómnú menu. V praxi to znamenalo, že 13 zakladajúcich štátov USA (preto je aj na Americkej vlajke 13 pásikov) používalo rozdielne bankovky. Zmena nastala v momente, kedy tieto štáty vstúpili do vojny za boj o vlastnú autonómiu s Britským impériom. Týchto 13 kolónii sa spojilo a vytvorili národ, z ktorého sa neskôr stali Spojené štáty americké. Počas obdobia vojny za nezávislosť sa "Spojeným kolóniám" rapídne zvýšili vládne výdavky na financovanie armády. Práve tento faktor zapríčinil, že týchto 13 štátov prijalo spoločnú menu, tzv. "Kontinentálu". Mone-

tarňa politika novovytvorenej Americkej meny bola od začiatku nastavená expanzívne, čo je prirodzené, keďže mala zaplňovať diery v štátnom rozpočte (Americká vojna za nezávislosť sa stala vôbec prvou vojnou v histórii, ktorá bola financovaná tlačením peňazí). Ako to pri zvyšovaní monetárnej zásoby býva zvykom, tak v priebehu piatich rokov od vzniku Kontinentály (1775-1780) sa jej hodnota znížila na 1/40 jej pôvodnej nominálnej hodnoty (Kongres vytlačil viac ako 221 mil. USD v Kontinentálnej mene). Benjamin Franklin už na konci vojny upozorňoval na masívnu depreciaцию Kontinentálnej meny, ktorá spôsobuje problémy správnej alokácie zdrojov v americkom hospodárstve. Na túto situáciu reagovala aj nová minister financií USA Robert Morris, ktorý inicioval vznik novej

V tomto čísle:

- Priebeh očkovania na Slovensku a vo svete
- Rast cien ropy
- Nanny index
- Rozpočet SR na rok 2021
- Nezamestnanosť v EÚ za mesiac apríl poklesla
- Vývoj na trhu úverov
- Indikátor sentimentu v podnikaní

americkej meny a to Amerického dolára (1785, v praxi uzákonený v roku 1792). Práve aj kvôli skúsenostiam s Kontinentálnou menou sa tvorcovia Americkej ústavy rozhodli zadefinovať, že všetky meny

Mapa zakladajúcich štátov USA

používané na pôde USA musia byť konvertibilné za zlato alebo striebro, aby tak predišli vysokému deprecia-cii meny (práve kvôli tejto časti ústavy dnes viacerí právnici považujú súčasné fiat peniaze za neústavné).

Zelený a červený dolár

Krytie Amerického dolára zlatom sa prerušilo v roku 1861 so začiatkom Občianskej vojny v USA medzi ot-rokársym juhom a slobodným severom. Zno-va teda dochádzalo ku ma-sívnej expanzívnej monetár-nej politike, ktorá mala za-bezpečiť financovanie vo-jenských nákladov štátov severu, ale aj juhu. V tomto mo-mente sa menil aj vzhľad jednotli-vých bankoviek. Kým pred začiat-kom Občianskej vojny boli na ban-kovkách zväčša zobrazované sym-boly a miesta, tak počas vojny to už boli prevažne politický predstavi-teľa oboch strán konfliktu (na sever-ných zelených 1-bankovkách to bol Salmon a na južanských červených 1-bankovkách to bol Clement Clay). Touto zmenou sa snažili predstavi-telia monetárnych politík zabezpe-čiť, aby dôvera ľudí v ich menu bola postavená na dôvere v štát a jeho predstaviteľov, keďže viazanie na zlato sa nakrátko skončilo. Týmto krokom teda prirodzene nastala volatilita na výmenných kurzoch podľa toho, ktorá strana aktuálne vyhrávala vo vojne (ak na začiatku Občianskej vojny vyhrávali južania, tak aj červený dolár aprecioval a zase naopak). Po víťazstve severu

Mapa štátov konfliktu v americkej občianskej vojne

teda červený južanský dolár úplne stratil hodnotu a zelený dolár sa stal národným platidlom.

Ako sa z dolára stala svetová mena číslo jeden

Na začiatku 20. storočia USA pre-behlo Spojené kráľovstvo v celkovom HDP a stalo sa krajinou s najsilnejším hospodárstvom. Stále však v Spojenom kráľovstve prebie-halo najviac medzinárodných trans-akcii a teda Britská libra bola naj-väčšou svetovou menou. Situácia sa začala v prospech USD meniť počas I. Svetovej vojny, kedy Britá-nia zrušila viazanie ich meny na zlato, aby zabezpečila financovanie vojny. Veľkým veriteľom sa v tom čase stávalo USA, ktoré sa nezúčas-tňovalo bojov a zároveň ich hospo-dárstvo prosperovalo. Počas II. Sve-tovej vojny sa stal podobný scenár

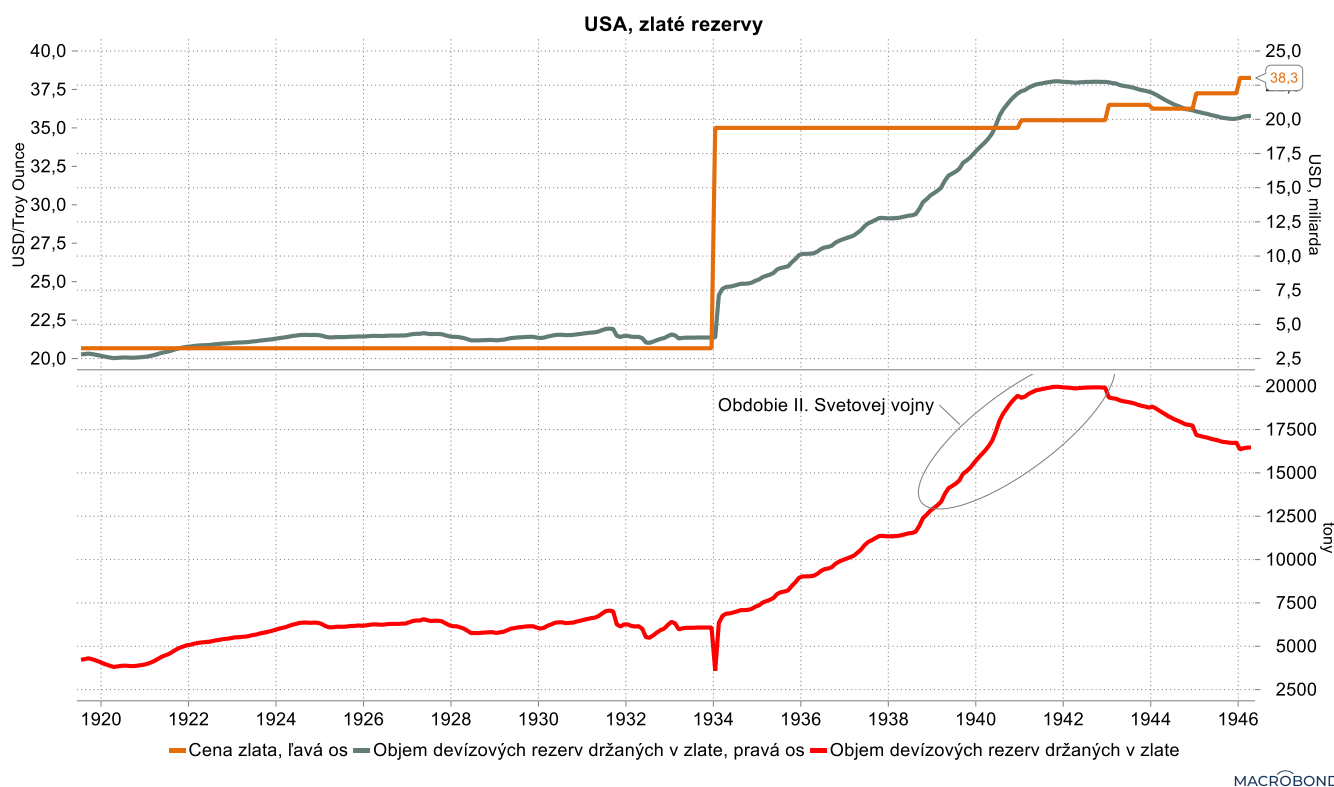
ako počas I. Svetovej vojny a teda USA znova nezvyšovalo svoje štátne výdavky v rovnakej miere ako Británia. Záro-veň Spojené štáty poskytovali ar-mádne stroje a vojenské materiály Spojencom (UK, Francúzsko...) vý-menou za zlato. Po skončení vojny malo USA aj vďaka veľkým zlatým rezervám silné postavenie na roko-vaniach v Bretton Woode, kde na-koniec aj došlo ku definitívnemu potvrdeniu USD ako svetovej meny číslo jeden. Americký dolár zostal jedinou svetovou menou, ktorá bola vymeniteľná za zlato a všetky zvyšné svetové meny sa fixovali na USD. Tento stav si Americký dolár udržal až do roku 1971, kedy Ri-chard Nixon zrušil fixáciu na zlato (najmä kvôli potrebe financovania vojny vo Vietname a posilňujúcej Nemeckej marke). USD aj napriek

Červený dolár

Zelený dolár

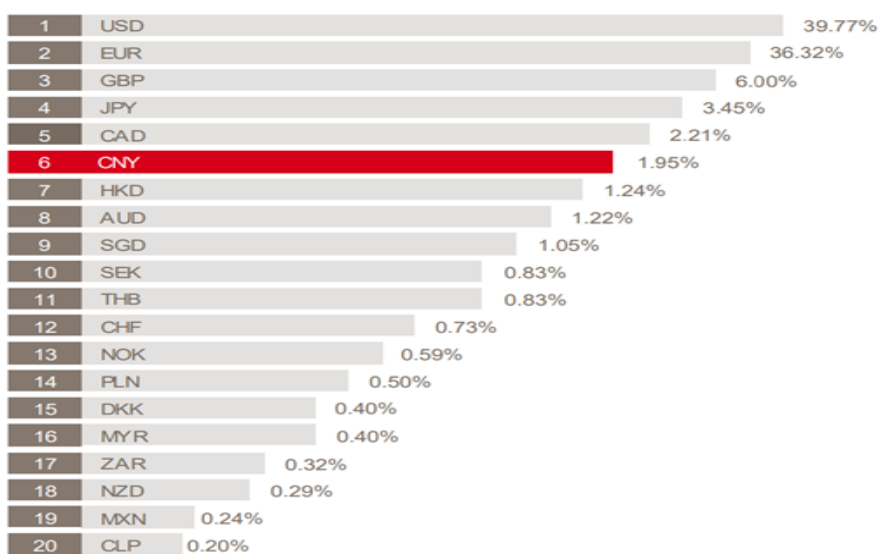
tomu doteraz ťaží z vtedajšej silnej pozície a aj dnes je v medzinárodnom obchode bezkonkurenčne najpoužívanjšou menou.

Postavenie Amerického dolára v súčasnosti

Aj napriek zrušeniu fixácie USD na zlato (1971) si Americký dolár udržiava najdominantnejšie postavenie medzi svetovými menami. Za mesiac apríl 2020 je USD s podielom 39,77% najpoužívanjšou menou v globálnych platbách. Tesne v poradí druhé Euro sa dlhodobo v tejto štatistike na USD doťahuje (za apríl 2021 Euro tvorí 36,32%

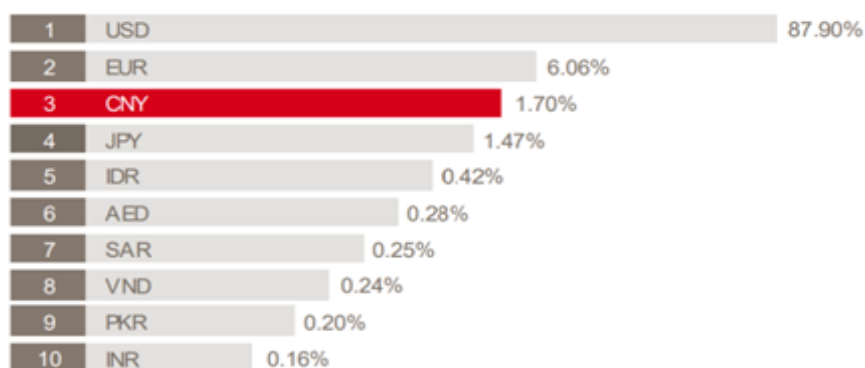
Podiel na globálnych transakciách

April 2021

Podiel transakcií na finančných trhoch

April 2021

globálnych platieb). Dá sa ale povedať, že USD nemá konkurenciu v transakciách na finančných trhoch. Tu je podiel Amerického dolára na úrovni 87,9% a v poradí druhé Euro je na úrovni 6,06%. Toto prvenstvo USD je zapríčinené vysokou koncentráciou finančných operácií práve na území USA, ktoré sú zväčša denominované v Amerických dolároch.

Porovnanie vzniku USD a EUR

Podobne ako v Európskej únii tak aj v Spojených štátoch využívali pred zjednotením jednotlivé štáty svoje vlastné meny. Kým na európskom kontinente projekt spoločnej meny vznikol za účelom väčšej integrácie jednotlivých štátov, tak v USA to bolo primárne kvôli financovaniu armády. Toto vnímame ako hlavný rozdiel medzi príčinami vzniku týchto dvoch svetových mien. Druhý podstatný dôvod je ten, že kým v Spojených štátoch bola po vojne za nezávislosť konsenzuálna chuť vytvoriť spoločný štát (vo väčšej

miere centralizovaný), tak v Eurozóne vidíme ešte stále silné euroskeptické sily. Práve preto Eurozóna, na rozdiel od USA, nemá nastavené fiškálne pravidlá a preto spoločný projekt jednotnej meny zažíva turbulentné chvíle (Eurokríza v roku 2013). Práve ten faktor, že Američania mali po vojne za nezávislosť chuť vytvoriť jeden spoločný štát vytvorilo vhodné podmienky aj na spoločnú menu.

Záver

Americký dolár dosiahol svoj vrchol počas Bretton Woodskeho menového systému, kedy dolár bol považovaný za papierové zlato a zvyšné

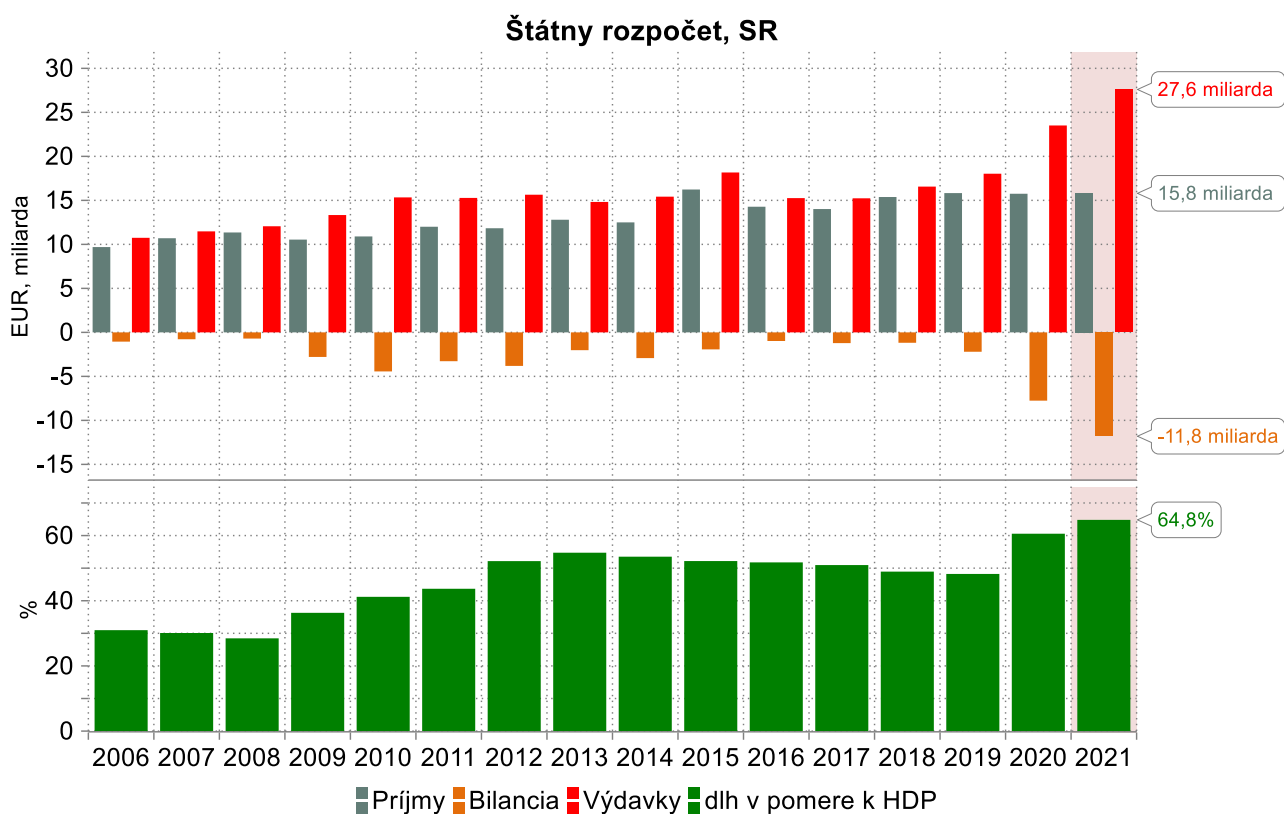
meny sa fixovali na jeho hodnotu. Toto dominantné postavenie si USD dokázal udržať aj po Nixonovom ukončení Bretton woodu a nastavení na voľný floating. Avšak, v súčasnosti pozorujeme masívne kvantitatívne uvoľňovania zo strany americkej centrálnej banky, čo z dlhodobého pohľadu ohrozuje postavenie Amerického dolára vo svete. Viacerí ekonómovia upozorňujú na fakt, že USD je na súčasnej úrovni len vďaka manipulačným operáciám na devízových trhoch zo strany ázijských krajín (najmä Čína). Ak bude USA naďalej viac tovarov vyvážať ako dovážať, tak tlak na Americký dolár sa bude len zvyšovať. (mm)

Novo schválený rozpočet na rok 2021

28.5.2021 bola schválená novela zákona o štátnom rozpočte na rok 2021. Pôvodný rozpočet počítal s príjmami vo výške 15,8 miliárd eur a výdavkami 23,8 miliárd eur, čo malo predstavovať schodok približne 8 miliárd eur. Vzhľadom k vývoju pandémie poslanci odhlasovali navýšenie výdavkov o 3,8 miliardy eur na 27,6 miliardy eur pričom príjmy ostali nezmenené. Schodok bude tak vo výške takmer 12 miliárd eur. Navýšenie je spôsobené najmä zväčšením rezerv na negatívne vplyvy pandémie o 2,7 miliardy eur, ďalšia viac ako 1 miliarda na krytie zabezpečenia ďalších opatrení ako vytvorenie priestoru na čerpanie výdavkov v súvislosti s Plánom obnovy či dofinancovanie železničných spoločností. V objeme 2,7 miliárd sú zahrnuté schémy pomoci ministerstva práce či sociálne dávky v objeme jednej miliardy eur. Za rok 2020

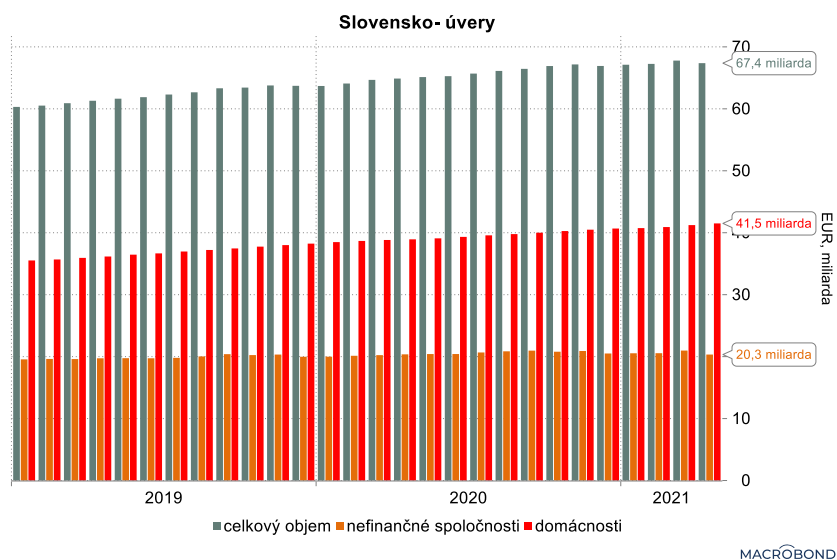
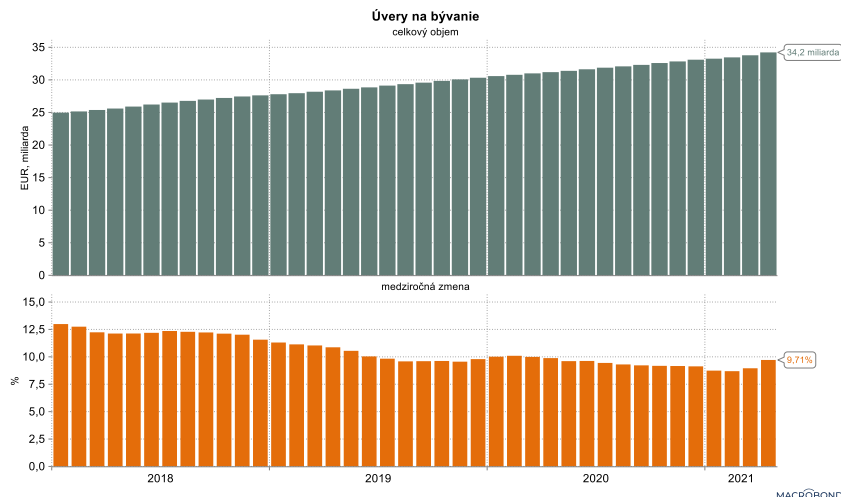
vyplatila Sociálna poisťovňa na pandemických dávkach (PN, OČR, podpora v nezamestnanosti) cez 210 miliónov eur. Po MPSVaR je v 2,7 miliardách navýšenia aj: ministerstvo dopravy s pomocou dopravným spoločnostiam v objeme 180 mil. eur, zdravotná oblasť o 451 miliónov eur, zabezpečenie policajných zložiek počas plošného testovania, zbor väzenskej a justičnej stráže o 55,7 mil. eur, dotácie nájomného 20 mil. eur a ďalšie. Zvýšený deficit je v objeme polovice ročného výberu daní z pridanej hodnoty alebo celého ročného výberu dane fyzických osôb. Kým sa teda pred pandemiou odhadoval na rok 2020 deficit na úrovni 0,5% HDP, realita bola až vo výške približne 6% (5,6 miliardy eur). A ďalej pri navýšenom rozpočte na rok 2021 bude deficit prekračovať hranicu 10% HDP. Na financovanie schodku teda štát môže buď zvýšiť

dane alebo si požičať a tým navyšovať dlh. V roku 2020 dosiahol dlh úroveň takmer 60% HDP a na tento rok sa počíta až so 65% HDP. Tak sa výrazne dostaneme nad Maastrichtské kritéria, ktoré majú horný strop dlhu povolený na 60% HDP. Druhou možnosťou je navýšenie daní, avšak napríklad zvyšovanie DPH by zasiahlo najmä chudobných, ktorí by na zmeny ceny tovarov reagovali najelastickejšie. Mimo DPH by sa teda mohli zvýšiť napríklad majetkové dane alebo dane z príjmu FO a PO. Pokiaľ teda štát chce pokryť zvýšené výdavky, mal by zvoliť strednú cestu medzi zvyšovaním daní alebo dlhu. Tak sa vyhne príliš vysokému daňovému zaťaženiu a sankčným pásmam za svoj dlh. (pd)

Vývoj na trhu úverov

Celkový kumulovaný objem poskytnutých úverov sa v apríli nachádzal na úrovni 67,4 miliardy eur. Z tejto sumy viac ako polovica – 34,2 miliardy eur bola poskytnutá v podobe úverov na bývanie. Medziročne si tak úvery na bývanie na objeme pripísali takmer 10%. Objem nových úverov, ktorý bol v apríli poskytnutý je na úrovni 1,2 miliardy eur. Najväčší objem zastrešuje v apríli Slovenská sporiteľňa 25,2%, Všeobecná úverová banka 22%, Tatrabanka 13,9% a Československá obchodná banka 12,4%.

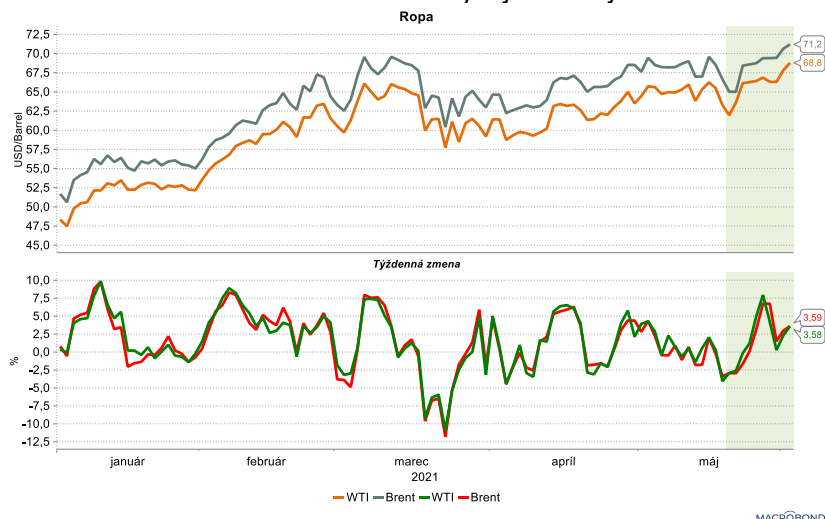
Masívne kvantitatívne uvoľňovanie centrálnych bánk chce tlačiť do obehu čo najviac peňazí, čo následne znižuje aj úrokové miery na úveroch. Úroková sadzba pre úvery na bývanie sa v posledných mesiacoch pohybuje v okolí 1% p.a. V závislosti od splatnosti úveru sa jednotlivé sadzby líšia, no v súčasnosti len veľmi minimálne v rozmedzí 1,06%-1,14%. Hospodárska recesia okrem znížených úrokových sadzieb spôsobila aj väčší dopyt po úveroch na bývanie ako napríklad po spotrebných úveroch. Ľudia si namiesto kúpy spotrebného statku zrenovujú byt alebo zariadenia bývanie. (pd)

Cena ropy rastie

V prvom júnovom týždni 2021 sa cenám ropy začalo výrazne dariť. Momentálne sa americká ropa WTI dostala na úroveň takmer 68 dolárov

rov za barel a Brent, ropa pre európsky trh, na 71 dolárov za barel. Hodnota Brentu je tak v celkovom vývoji na svojich maximách od po-

lovce roku 2019. V medzi týždennom porovnaní si tak Brent polepšil o 4% a WTI o 2,3%. Posilnenie cien nastalo najmä v dôsledku výsledku rokovania Opec +, ktorý sa dohodli, že ich obmedzenie ťažby prijaté počas krízy budú uvoľňovať postupne. Týmto spôsobom chcú dosiahnuť rovnováhu medzi ponukou a zvyšujúcim dopytom. Celkovo je rok 2021 pre ceny ropy veľmi pozitívny, s vyhládkami zlepšujúceho sa dopytu po ropných produktoch. Rovnako sa s očkovacími stratégiami očakáva výraznejšie oživenie cestovania, v čoho dôsledku bude posilnený aj dopyt po pohonných hmotách. (pd)

Nanny state index

Index s názvom Nanny state predstavuje rebríček krajín zostavený podľa toho, v akom rozsahu sú regulačne obmedzené kategórie: alkohol, jedlo a pitie, fajčenie. Regulácie môžu byť napríklad: zvyšovanie cien daňou, neprijemnosti pre spotrebiteľov ako obmedzovanie nákupných hodín, zníženie kvality či zákaz alebo obmedzenie niektorých reklám alebo informácií. V danej štatistike má každá oblasť rovnakú váhu 33,3% pričom fajčenie sa ešte delí na tabak a e-cigarety. Dokopy sa na základe kritérií stanovuje váha jednotlivých regulácií, pričom celkovo sa dá maximálne získať 100 bodov. Krajina, ktorá má vyšší počet bodov je teda krajinou s najmenšou slobodou a najväčšími reguláciami. Najmenej teda ponechávajú voľnosť producentom a spotrebiteľom v škandinávskych krajinách. Krajiny ako Fínsko, Litva či Estónsko sú na popredných priečkach kvôli svojej čiastočnej prohibícii. Alkohol sa dá napríklad kúpiť iba v určitom čase a len vo vybraných obchodoch. Taktiež sa pivo vo Fínsku predáva výlučne s jedlom a víno sa môže reklamovať iba po 22:00. Litva zaviedla úplný zákaz reklám na alkohol, významne okresali čas kedy sa dá alkohol kúpiť a taktiež posunuli v roku 2018 hranicu na

Poradie krajín Nanny state index

PORADIE	KRAJINY	ALKOHOL	E-CIGARETY	JEDLO / NEALKOHOOLICKE NÁPOJE	TABAK	CELKOM
1	NÓRSKO	22.4	13.9	5.3	9.9	51.5
2	LITVA	24.1	9.9	3	9.2	46.2
3	FÍNSKO	20.4	10	1.7	9	41.1
5	MAĎARSKO	6.9	10.4	10	11.9	39.2
5	LOTYŠSKO	14.9	8.9	5	10.4	39.2
6	ESTÓNSKO	16.5	10.6	3	9	39.1
7	ISLAND	21.6	5	1.3	8.1	36
8	ÍRSKO	16.9	3	4.7	11.3	35.9
9	POLSKO	12.2	9.2	5.7	8.6	35.7
10	ŠVÉDSKO	18.2	7.7	1	5.9	32.8
11	GRÉCKO	9.6	10.1	1.3	10.7	31.7
12	UK	11	3	5	12.4	31.4
13	CHORVÁTSKO	10	7	3	9.4	29.4
14	SLOVINSKO	9.5	7.2	1.3	10	28
15	FRANCÚZSKO	9.6	4.5	3	10.5	27.6
16	RUMUNSKO	7.8	7.5	0	12	27.3
17	PORTUGALSKO	6.6	9.3	3.7	6.8	26.4
18	HOLANSKO	6.3	7.9	0.7	9.6	24.5
19	CYPRUS	5.7	9.4	0	8.1	23.2
21	RAKÚSKO	5.8	7.9	0.7	6.8	21.2
21	BELGICKO	3.3	7.6	2	8.3	21.2
22	BULHARSKO	4.5	3.5	2	10.8	20.8
24	MALTA	7.3	3.3	0	8.6	19.2
24	SLOVENSKO	5.9	5.3	0	8	19.2
25	DÁNSKO	3.6	3.7	3.3	6.9	17.5
26	TALIANSKO	5	4.5	0.7	7	17.2
27	ŠPANIELSKO	4.3	4.7	0.3	7.6	16.9
28	LUXEMBURSKO	4	6.9	0	5.3	16.2
29	ČESKO	4.2	3.3	0	7.7	15.2
30	NEMECKO	3	3	0	4.7	10.7

povolenie pitia alkoholu z 18 na 20 rokov. Viac ako 10 krajín zdraňuje tekutý nikotín a až v 15 krajín indexu absolútny zákaz reklamy na e-cigarety. Taktiež okolo 9 krajín má zavedenú daň zo sladených nápojov. Najslobodnejšou krajinou sa podľa Nanny state index 2020 umiestnilo Nemecko len s 10,7 bo-

du. Zaujímavosťou Nemecka je napríklad to, že ako jediná krajina nemá zákazy na propagovanie tabaku napríklad v kine či na ulici. Od roku 2022 však Nemci plánujú takúto reklamu obmedziť na autobusových zastávkach a v kinách bude prístupná len na filmy 18+. (pd)

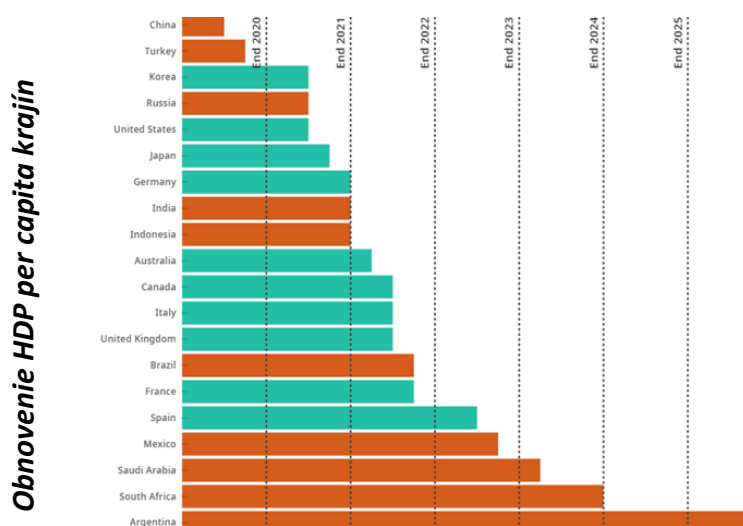
Oživenie ekonomík bude nerovnomerné

Pandémia zasiahla celý svet, obmedzenie pohybu ľudí, reštrikčné opatrenia, úmrtia či oslabenie hospodárskych výsledkov. Miera dopadu sa však od krajiny ku krajine veľmi líši a disparita sa bude neustále zvyšovať aj s rozdielnym tempom očkovania, od ktorého sa očakáva, že dokáže významne urýchliť rýchlosť oživenia ekonomík. Na tento rok sa očakáva ekonomický rast takmer 6%, no aj napriek tomu ešte na konci roku 2022 budú svetové príjmy o 3 bilióny dolárov menej ako sa predikovalo pred pandémi-

ou. Podľa porovnania toho, kedy sa úroveň hrubého domáceho produktu na obyvateľa vráti späť na spred pandemické hodnoty, môžeme vidieť výrazne rozdiely napríklad medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami. Kým v USA sa HDP per capita obnoví už okolo polovice roka 2021, v Argentíne to bude až po prvej polovici roku 2026. Ďalej sú to krajiny ako Južná Afrika, Saudská Arábia, Mexiko či Kolumbia, kde sa obnovenie očakáva v časovom horizonte 2-3 roky. Chudobné krajiny nie len že sú naviazané na príjmy

z bohatších krajín ale aj ich očkovacie tempo bude závisieť práve od toho, ako rýchlo sa zaočkujú rozvinuté krajiny, ktoré potom budú môcť distribuovať svoje vakcíny do týchto krajín. Taktiež sú to práve remitencie, cez ktoré chudobným krajinám prúdia financie, pričom ešte do konca roku 2021 sa očakáva ich 14% pokles oproti roku 2019. Čína sa podľa oficiálnych údajov dokázala z pandémie dostať veľmi rýchlo, export tovarov a služieb im dokonca medziročne vzrástol o 9,4%, čo spôsobilo, že na pred-

pandemických úrovniach bola táto krajina už v minulom roku. V Európe budú mať najneskoršie obnovenie hospodárstva (až do roku 2022) štáty ako Španielsko, Portugalsko, Taliansko, ktoré sú významne naviazané na cestovný ruch, a ten bude aj v najbližšom období stále oslabený. Čo sa týka Slovenska, očakáva sa kompletná obnova až na konci roku 2021. (pd)

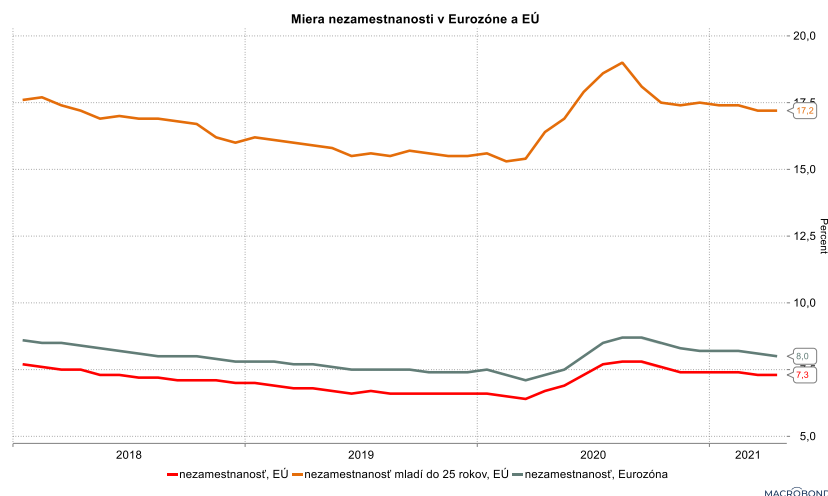

Nezamestnanosť v EÚ a Eurozóne za apríl

Nezamestnanosť v Eurozóne klesla v apríli medzimesačne o 0,1 percentuálneho bodu na úroveň 8%. V porovnaní s aprílom minulého roku je vyššia o 0,7 percentuálneho bodu. V EÚ je nezamestnanosť na úrovni 7,3%, medzimesačne nepozmenená, medziročne vyššia o 0,6%. Nezamestnanosť mladých do 25 rokov sa medzimesačne nezmenila a ostáva na úrovni 17,1% v EÚ a 17,2% v Eurozóne. Úroveň nezamestnanosti sa tak pomaly znižuje po výkyve spôsobenom následkom pandémie. K znižovaniu nezamestnanosti prispieva opätovné otváranie ekonomík jednotlivých štátov podporené hlavne tým, že už viac ako tretina obyvateľstva EÚ

dostala aspoň jednu dávku vakcíny. Návrat ale nie je taký rýchly, pretože aj výkyv bol kontrolovaný aby nenarástol príliš prudko, keď vo

všetkých krajinách fungovali rôzne vládne schémy a podpory na udržanie zamestnanosti. (jh)

PMI index služieb v Eurozóne

PMI je index dodávateľov tovarov a služieb z viac ako 40 ekonomík celosvetovo, v ktorom na základe hodnotenia ich aktivity sa analyzuje a hodnotí smerovanie ekonomiky a trhov. V máji dosiahol PMI index v službách hodnotu 55,2. Táto hodnota vyjadruje expanziu na trhu, s najsilnejším tempom od júna 2018. Nárast bol zaznamenaný od apríla vo všetkých krajinách, na vedúcom mieste je Írsko a Španielsko.

Hodnota vyššia ako 50, ktorá vyjadruje zlepšenie v ekonomike je následkom uvoľňovania protipandemických reštrikcií. Prvýkrát od júla minulého roka je evidovaný nárast vzniku nových podnikov. V súvislosti s priaznivým vývojom na trhu je zaznamenaný aj nárast prevádzkových nákladov, dokonca najvyšší za posledných 10 rokov, rástol aj sentiment v podnikaní, ktorý dosiahol 17 ročné maximum.

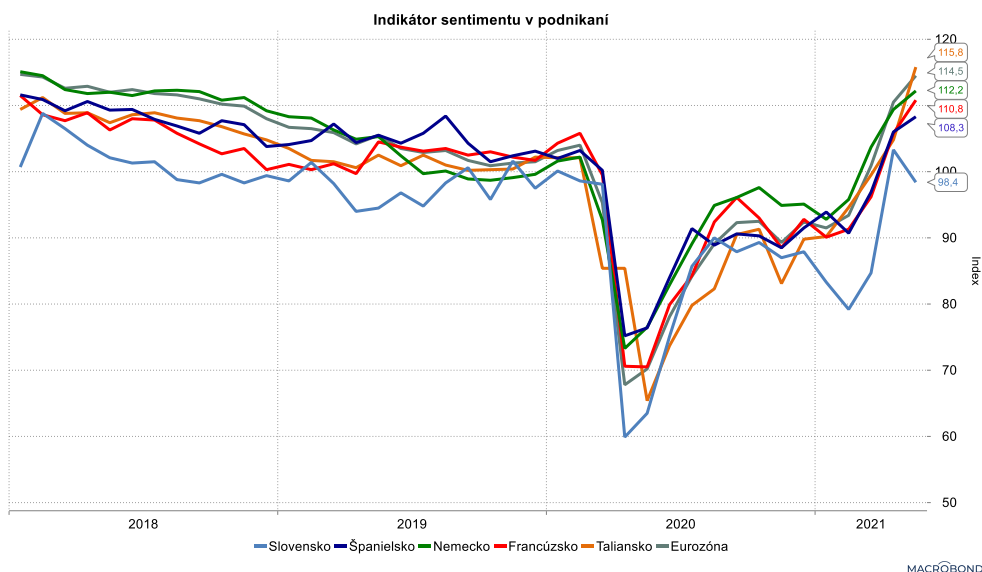
To znamená, že dôvera v opätovné naštartovanie ekonomiky je silná. (jh)

Indikátor sentimentu v podnikaní v máji

Indikátor sentimentu v podnikaní, alebo inak ekonomický sentiment slúži na sledovanie vývoja HDP v členských štátoch EÚ a vyjadruje celkové zdravie podnikateľského prostredia, náladu podnikateľov a domácností a ich dôveru v budúci vývoj ekonomiky. V Eurozóne je IES na hodnote 114,5, čo je oproti aprílu nárast o 4 body a je to najvyššia hodnota od januára 2018, teda sa drží nad dlhodobým priemerom a predpandemickými hodnotami. Zlepšenie nálady je zaznamenané v sektore služieb, maloobchode, stavebníctve aj priemysle. Dôvera spotrebiteľov rástla tiež, stále je ale v záporných hodnotách. Naprieč Európou, IES rástlo medzi najväčšími ekonomikami v Taliansku, Francúzsku, Nemecku

a Španielsku. Na Slovensku bola nálada mierne pesimistickejšia ako predchádzajúce dva mesiace. Hodnota poklesla o 4,9 bodu na hodnotu 98,4. Dôvera sa zvýšila v maloobchode, službách, stavebníctve aj u spotrebiteľov, tu sa ale hodnota stále drží v záporných hodnotách. Celkový pokles opti-

mizmu je následkom poklesu dôvery v priemysle, čo môže byť spojené s očakávaným znížením produkcie v najbližších mesiacoch pre celosvetový nedostatok mikročipov, ktorý zásadne ovplyvňuje rýchlosť a objem výroby. (jh)

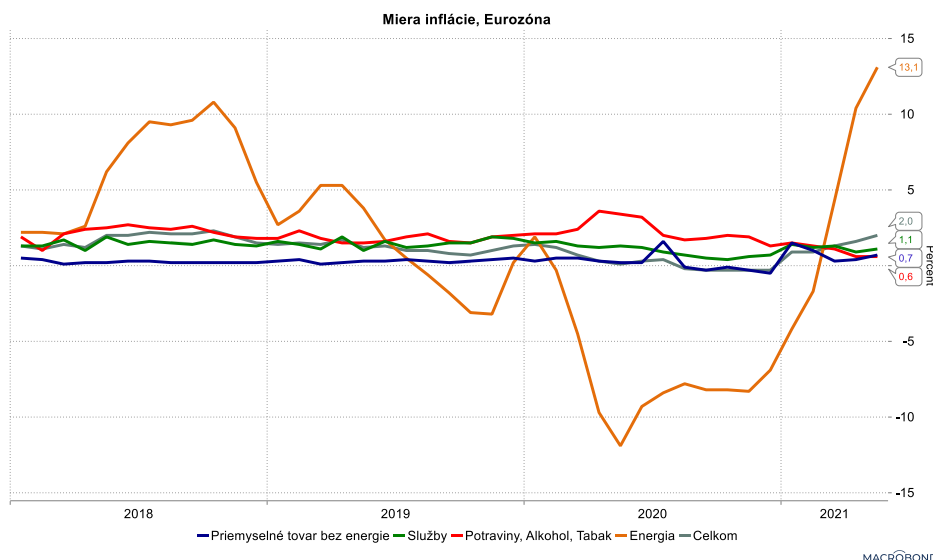

Predpokladaná miera inflácie Eurozóny v máji

Ročná miera inflácie sa v máji odhaduje až na 2%, čo je oproti aprílovej hodnote nárast o 0,4 percentuálneho bodu. Hlavná zložka ktorá podporuje rast inflácie je Energia, kde nárast ceny je medziročne vyšší o 13,1%, Služby s nárastom o 1,1%, Priemyselný tovar bez energie, ako odevný materiál, farmaceutický materiál, spotrebný tovar pre domácnosť, materiál na opravu obydľia a iné eviduje nárast o 0,7% a nárast ceny Potravín, Alkoholu a Tabaku ostal rovnaký ako v apríli, vyšší o 0,6%. V rámci krajín je najvyšší nárast cien v Luxemburgu, Litve, Estónsku a Rakúsku. Inflácia tak presiahla cieľ ECB udržať infláciu pod 2%, no menová politika sa pravdepodobne nezmení, keďže nárast je ovplyvnený dočasnými faktormi v následku pandémie a

bázickými efektami. Bázický efekt, teda porovnanie s nižšou základňou minulého roka bude v najbližších mesiacoch pri Energii klesať, dočasný efekt pre narušené dodávateľské reťazce či nízky stav zásob pri cenách Tovarov a Služieb

naopak ovplyvní nárast. ECB upozornila, že do konca roka môže inflácia dokonca prekročiť cieľ 2%. (jh)

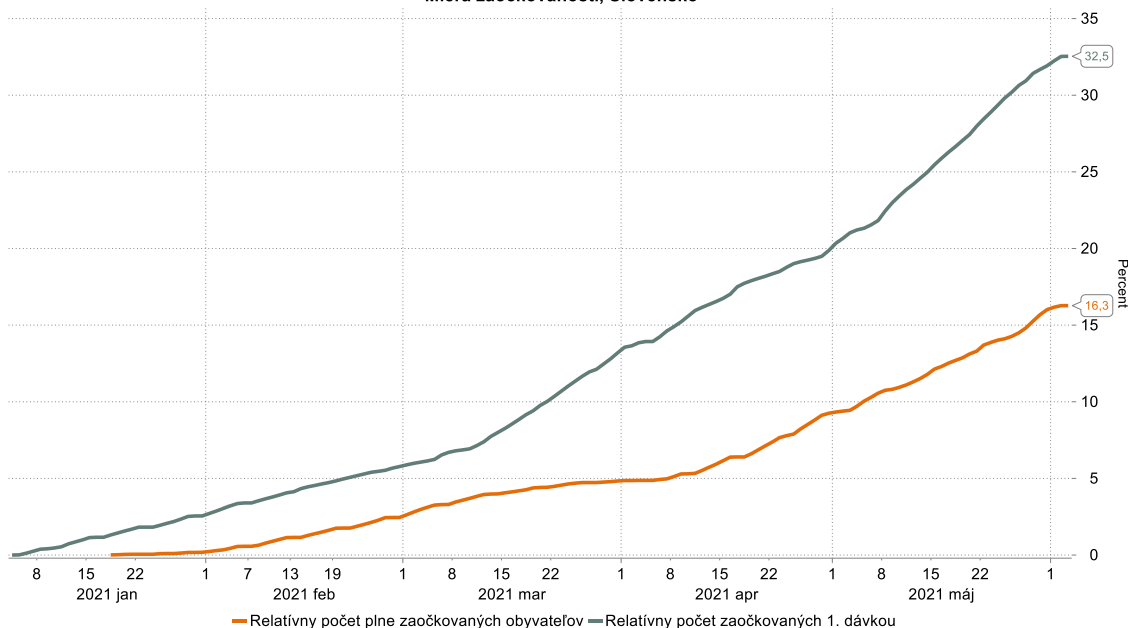
Priebeh očkovania na Slovensku a vo svete

K 2.6. bolo na Slovensku zaočkovaných 1 dávkou celkom 1 771 728 obyvateľov, čo je celkovo 32,5% obyvateľstva a počet plne zaočkovaných bol 881 936 ľudí, teda 16,2% obyvateľov Slovenska. Najvyššie percento zaočkovaných podľa okresov si drží Bratislava, kde v jednotlivých okresoch zaočkovanosť prekročila 40%.

V ďalších väčších mestách ako Košice, Prešov, Banská Bystrica či Zvolen zaočkovanosť prekročila 30%. Medzi najmenej zaočkované okresy patrí Čadca, Poltár, Bytča či Kežmarok, kde počet zaočkovaných je len okolo 18%-19%. Počet čakateľov na prvú dávku je najvyšší na západnom Slovensku a v severnej časti Stredného Slovenska. Najviac čakateľov je v Dunajskej Strede, Nitre, Trnave, Trenčíne či Žiline. Kde celkovo počet čakateľov na prvú aj druhú dávku je okolo 30 000 až 40 000. Takže očkovanosť v týchto okresoch ešte

porastie. Na Východnom Slovensku a južnej časti Stredného Slovenska, kde naopak sú čísla čakateľov len minimálne, existuje riziko, že tieto okresy ovplyvnia príchod a priebeh tretej vlny pandémie. Rozdiely v ochote sa zaočkovať môžu byť spôsobené vzdelanosťou ale aj schopnosťou prihlásiť sa do elektronickej čakárne. Celosvetovo si prvenstvo v očkovaní drží Izrael, kde počet obyvateľov zaočkovaných prvou dávkou prekročil 60% a plne zaočkovaných je evidovaných tiež už takmer 60%. Za Izraelom sa umiestnila Veľká Británia a Čile.

Miera zaočkovanosti, Slovensko

MACROBOND

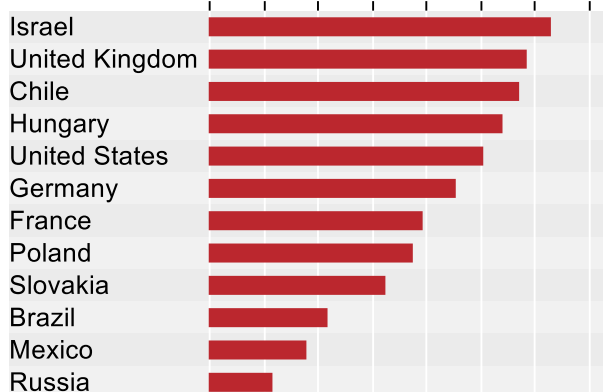
V počte plne zaočkovaných sa za Izraelom umiestnilo Čile a USA. Naopak najmenej zaočkovaných prvou dávkou má Mexiko s ani nie 20% a Rusko len s 10% zaočkovanej populácie. V počte plne zaočkovaných má najmenšie zastúpenie Brazília a Rusko.

(jh)

1 dávka vakcíny

Percent

0 10 20 30 40 50 60 70

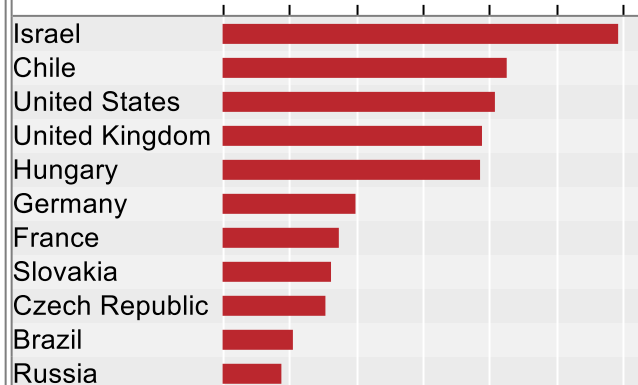
■ Brazil - United States

MACROBOND

2 dávky vakcíny

Percent

0 10 20 30 40 50 60

■ Brazil - United States

MACROBOND

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

EUR/CZK

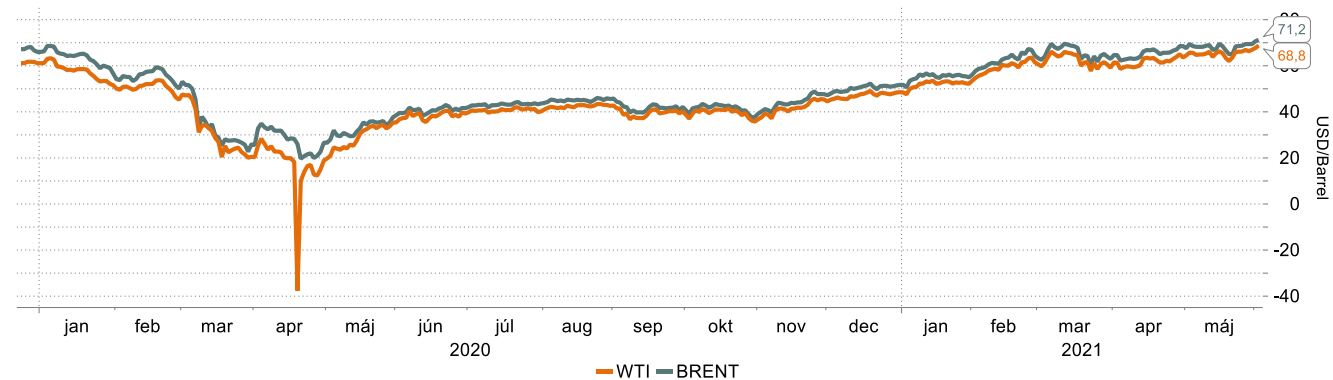
EUR/RUB

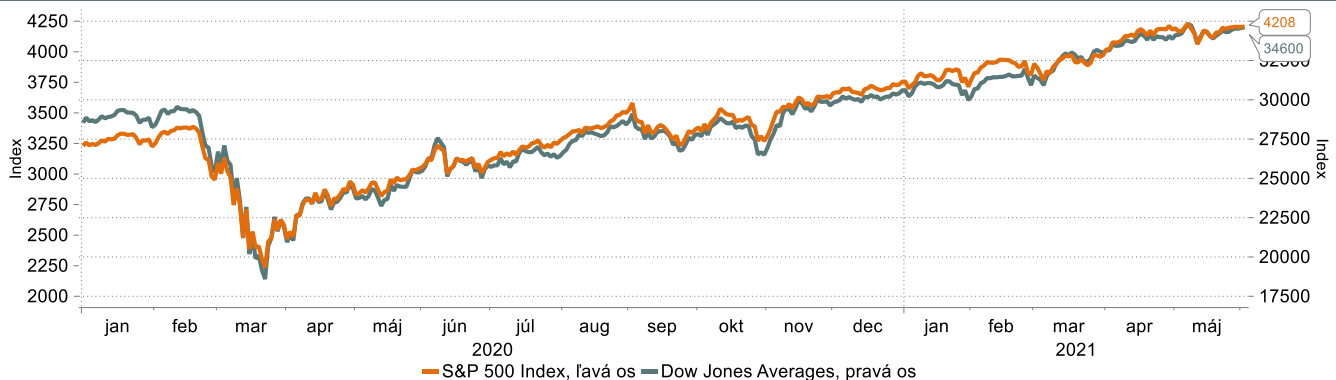
ZLATO

ROPA

INDEXY

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Southwestern Energy získala Indigo Natural Resources za 2,7 miliardy dolárov. Rozšíri tým svoje operácie so zemným plynom aj na pobrežie Mexického zálivu. Indigo je jeden z najväčších poskytovateľov zemného plynu v USA. Akvizíciou sa má do portfólia spoločnosti Southwestern pridať viac ako 1 000 vrtov na zemný plyn Indigo na ploche 149 000 akrov, ako aj prístup na rastúci trh LNG pozdĺž pobrežia Mexického zálivu. Uzavretie obchodu s hotovosťou a akciami sa predpokladá vo štvrtom štvrtroku.
- Spoločnosť Skillz (mobilná herná spoločnosť) uzavrela dohodu o kúpe spoločnosti Aarki za hotovosť a akcie za 150 miliónov dolárov. Aarki je technologická marketingová platforma, ktorá používa dátové stroje a vlastné algoritmy strojového učenia na zabezpečenie návratnosti investícií pre inzerentov. Očakáva sa, že dohodu uzatvoria v treťom kvartáli tohto roku.
- Globálna investičná spoločnosť KKR získala menšinový podiel vo francúzskej spoločnosti Cegid v hodnote 5,5 miliardy eur. Cegid je popredným vývojárom podnikového softvéru pre správu a administratívu. KKR má trhovú kapitalizáciu na úrovni 47 miliárd dolárov. Transakcia by sa mala uzavrieť v treťom kvartáli roku 2021.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Ďurišková Petra

Majerčák Marco

Huňorová Júlia

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT